

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Til udvalget fremsendes hermed til orientering:

- ./.
1. Redegørelse om deltagerbetaling på universitetsuddannelser omfattet af en Erasmus Mundus aftale, som danske universiteter er med til at udbyde.
  2. Universitets- og Bygningsstyrelsens udtalelse til universiteterne.
  3. Notat om danske regler med relevans for uddannelser omfattet af en Erasmus Mundus aftale.
  4. Notat om EU's regelgrundlag for Erasmus Mundus programmet.

Med venlig hilsen

Helge Sander

1. februar 2008

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Dok nr. 461918
Side 1/3

Redegørelse om deltagerbetaling på universitetsuddannelser omfattet af en Erasmus Mundus aftale, som danske universiteter er med til at udbyde

I forlængelse af § 20-spørgsmål S 5873 fra Per Clausen (EL) af 29. august 2007 har Universitets- og Bygningsstyrelsen undersøgt, om studerende optaget på danske universiteter på uddannelser omfattet af en Erasmus Mundus aftale uretmæssigt er blevet afkrævet deltagerbetaling, og om danske universiteter uretmæssigt har modtaget deltagerbetaling for aktiviteter, de samtidigt har modtaget taxamertilskud til.

Universitets- og Bygningsstyrelsen har udarbejdet en samlet udtalelse om de undersøgte spørgsmål. Udtalelsen er fremsendt til de fem universiteter, der udbyder uddannelser, der er omfattet af en Erasmus Mundus aftale. Udtalelsen med bilag er vedlagt denne redegørelse. Bilagene redegør nærmere for de danske regler, der har relevans for uddannelser, der er omfattet af en Erasmus Mundus aftale, og for EU's regelgrundlag for Erasmus Mundus programmet.

I udtalelsen har Universitets- og Bygningsstyrelsen foretaget en generel fortolkning af de gældende regler på området. Styrelsen har ikke forholdt sig til, om der måtte være sket fejl i forbindelse med de konkrete uddannelsesforløb for enkeltstuderende. Dette skal ses i sammenhæng med, at Universitets- og Bygningsstyrelsen er klageinstans for studerende i forhold til universiteternes afgørelser på området og derfor ikke kan foregribe en eventuel behandling af sagerne som led i denne funktion.

Undersøgelsens konklusioner

Undersøgelsen har vist, at universiteterne ikke har haft den nødvendige klarhed over de bestemmelser, som universitetsloven fastsætter om udbud af uddannelser i samarbejde med udenlandske universiteter, og dermed ikke har haft en præcis og ensartet opfattelse af, hvilke regler der gælder for udbud af uddannelser, der er omfattet af en Erasmus Mundus aftale. Det har ført til en uensartet administration. Universitets- og Bygningsstyrelsen har derfor i udtalelsen præciseret, hvad der er gældende regler på området, herunder regler vedrørende optagelse, deltagerbetaling samt gensidighed og økonomisk balance i udvekslingen med de udenlandske universiteter, der indgår i Erasmus Mundus samarbejdet.

Undersøgelsen har endvidere vist, at de danske regler for universiteternes udbud af uddannelser i samarbejde med udenlandske universiteter og EU's bestemmelser om Erasmus Mundus på nogle områder ikke harmonerer særligt godt, og at det betyder, at danske universiteter i visse tilfælde kan have vanskeligt ved at deltage i Erasmus Mundus forløb. Det gælder i de tilfælde, hvor udenlandske universiteter, der opkræver deltagerbetaling, indgår i samarbejdet. Det hænger sammen med de bestemmelser vedrørende deltagerbetaling, som EU-Kommissionen i samarbejde med programkomiteen for Erasmus Mundus-programmet har fastsat for uddannelser, der opnår støtte fra Erasmus Mundus programmet. Disse bestemmelser siger, at hvis der opkræves deltagerbetaling på uddannelser omfattet af en Erasmus Mundus aftale, skal denne være den samme for alle deltagere i et uddannelsesforløb, uanset hvor de studerende er optaget, fortsætter og afslutter uddannelsen. Deltagerbetalingen kan dog være forskellig for studerende fra EU/EØS-lande og 3. landsstuderende.

Af de danske regler fremgår, at et universitet kun kan indgå en aftale med udenlandske universiteter om et fælles uddannelsesforløb, hvis den studerende, der er optaget på det danske universitet, ikke som gæstestuderende i udlandet pålægges studieafgifter af det eller de udenlandske universiteter.

Bestemmelsen indgår i bekendtgørelse nr. 931 af 5. oktober 2005 om parallellforløb og fællesuddannelse. Bekendtgørelsen fastsætter rammerne for universiteternes aftaler med udenlandske universiteter om gennemførelse af parallellforløb og fællesuddannelse. Af bekendtgørelsen fremgår det, at den studerende ikke må pålægges studieafgifter af det eller de udenlandske universiteter dog under forudsætning af, at de studerende ikke skal betale for tilsvarende ydelser efter reglerne i universitetsloven.

Endvidere fremgår det af bemærkninger til lovforslag om ændring af universitetsloven i 2005, at universitetet skal tilrettelægge sit samlede udbud af parallellforløb og fællesuddannelser, så der er økonomisk ligevægt i udvekslingen.

Overvejelser affødt af undersøgelsen

Det er vigtigt, at danske universiteter har gode muligheder for at deltage i internationalt uddannelsessamarbejde, herunder Erasmus Mundus. Med ændringen af universitetsloven i 2005 blev der indført regler om danske universiteters samarbejde med udenlandske universiteter om uddannelse. Af lovbemærkningerne fremgår, at de nye regler blandt andet skulle muliggøre, at danske universiteter kunne deltage i Erasmus Mundus programmet.

Det er regeringens ønske, at danske universiteter skal have gode rammer for at deltage i Erasmus Mundus. Der kan imidlertid ikke umiddelbart peges på en løsning på den manglende harmoni mellem danske regler og Erasmus Mundus' regler om fx deltagerbetaling.

Videnskabsministeriet vil derfor nedsætte en hurtigt arbejdende gruppe med deltagelse af repræsentanter fra universiteterne, der skal udarbejde forslag til ændring af gældende regler, der er nødvendig for uhindret dansk deltagelse i Erasmus Mundus uddannelsesforløb. Arbejdsgruppen skal inddrage såvel de danske regler som EU's bestemmelser vedrørende Erasmus Mundus.

Det vil være en forudsætning for gruppens arbejde, at det grundlæggende princip om gratis universitetsuddannelser fastholdes.

Arbejdsgruppen skal undersøge, hvordan andre lande, der indgår i Erasmus Mundus programmet, og som ikke opkræver deltagerbetaling af studerende, har håndteret Erasmus Mundus reglerne for opkrævning af deltagerbetaling.

Arbejdsgruppen skal også se på, om en ændring i det danske bevillingssystem, så de økonomiske incitamenter i højere grad harmonerer med incitamenterne i andre landes systemer, kunne være med til at lette danske universiteters samarbejde med udenlandske universiteter.